

Nieuwsbrief September 2011 – nr. 4

Project Onderzoek en Ontwikkeling palliatieve netwerken

Deze vierde nieuwsbrief informeert u over de actuele stand van zaken van het project en blikkt vooruit op de landelijke presentatie van de resultaten aan netwerkcoördinatoren die donderdag 15 september plaatsvindt.

Terugkoppelingen naar de pilot netwerken

Na circa 6 maanden van onderzoek hebben er voor de drie pilot netwerken, te weten Utrecht Noord West, Salland en Nieuwe Waterweg Noord terugkoppelingen plaatsgevonden. Dit gebeurde meestal aan de stuurgroep en sleutelpersonen van het netwerk. In de bijeenkomsten werd het netwerk een spiegel voorgehouden van een analyse vanuit het 'Programma van Eisen'. Dit PvE werd speciaal ontwikkeld om richting te geven aan de vraag naar de effectiviteit van het netwerk.

Met tevredenheid wordt teruggekeken op de presentaties en terugkoppelingsbijeenkomsten. De netwerken bleken open te staan voor een kritische blik. Vooral de verbeteragenda voor het netwerk wordt door hen als meerwaarde ervaren. Alle drie de netwerken stellen nieuwe inzichten te hebben gekregen die aanknopingspunten bieden voor de verbetering van het netwerk. De belangrijkste thema's die aan de orde kwamen, zijn: bestuurlijke verankering, de aansluiting van het netwerk bij de zwakke schakels in het primaire proces zoals de overdracht vanuit het ziekenhuis naar de huisarts en de thuiszorg.

De terugkoppelingsbijeenkomsten hebben niet alleen een functie voor de eindrapportages van de pilot studies. De gegevens leiden ook tot de hypothesen die de afgelopen periode landelijk zijn getoetst. Deze gaan vooral over factoren die van belang zijn voor de effectiviteit van palliatieve netwerken.

Ongekende respons Landelijk onderzoek palliatieve netwerken: 100%!

De Erasmus Universiteit (iBMG) heeft in samenwerking met Bureau Obelon een landelijk onderzoek uitgevoerd naar de palliatieve netwerken. Gedurende de zomermaanden zijn *alle* netwerkcoördinatoren ondervraagd. De deelnemers aan het project zijn erg blij met de ongekende respons van 100%! De onderzoeksbevindingen worden donderdag 15 september in Bunnik aan de netwerkcoördinatoren gepresenteerd. De presentatie voorziet in een landelijke vergelijking, een aantal interessante statistische gegevens en een toetsing van kernthema's die bepalend blijken te

Organisatie van het project

Initiatiefnemers:

- Janneke Koningswoud (Calando, Palliatief)
- Wim Jansen (Agora, VUmc)
- Huub Schreuder (Coördinator NWN)

Stuurgroep:

- Kris Vissers (voorzitter) (UMC St. Radboud)
- Janny Versept (bestuurslid landelijke thuiszorgorganisaties; namens de fondsen)
- Janneke Koningswoud (Calando, Palliatief)
- Leo Kliphuis (LVG)
- Andre Rhebergen (Agora)
- Eric van Rijswijk (NHG)

Onderzoekers:

- Ad Standaart (projectleider)
- Peet Pols (Obelon, iBMG)
- Johan Goudswaard (Obelon)
- Jeroen van Wijngaarden (iBMG)
- Jeroen Hasselaar (UMC St. Radboud)

zijn voor de effectiviteit van netwerken. Het is bijzonder om te zien dat er in de verscheidenheid aan regio's én vormen die de Nederlandse palliatieve netwerken lijken te kenmerken, wel degelijk gemeenschappelijke thema's zijn die richting geven aan de verdere ontwikkeling. Een ontwikkeling die convergerend is, omdat er zicht op effectiviteit is ontstaan, waaraan de richting kan worden ontleend. Convergentie in ontwikkeling is een van de landelijke prioriteiten sinds het BMC rapport wees op de te grote verscheidenheid van netwerken.

De onderzoeksgegevens zijn niet alleen van belang voor de agenda van de individuele netwerken, maar ook voor de landelijke agenda voor versterking van lokale netwerkzorg. Zo komen randvoorwaarden naar voren die van belang zijn voor het landelijke beleid van de netwerkpartners. Netwerkcoördinatoren hebben te maken met vele omstandigheden die buiten hun macht liggen.

Presentatie onderzoek op 15 september in Bunnik

Zowel de diepte studies van de pilot netwerken als de resultaten van de landelijke vergelijking zullen door projectleider Ad Standaart (Obelon) en Jeroen van Wijngaarden (iBMG) worden gepresenteerd. Er wordt ingegaan op de factoren die verband houden met de effectiviteit van netwerken. Wat is er nodig voor de ontwikkeling de netwerken, hoe kunnen netwerken en coördinatoren verder professionaliseren? Naast de plenaire presentaties worden workshops verzorgd waarin centrale ontwikkelthema's aan de orde worden gesteld: bestuurlijke verankering, samenwerking met de huisarts en de instrumenten die netwerken kunnen gebruiken voor de bevordering van palliatieve netwerkzorg.

Landelijke positie netwerkcoördinatoren

Op verzoek van het landelijk platform van netwerkcoördinatoren werd door Ad Standaart ondersteuning geboden bij het tot stand komen van een landelijke stichting voor netwerken palliatieve zorg. De versterking van de landelijke positie van netwerken past in de doelstelling van het project. De knelpunten en vragen vanuit de praktijk van netwerken zijn van groot belang voor de landelijke discussie. De stem van de netwerken moet dan ook beter doorklinken. Niet in de laatste plaats omdat die moet doorklinken in de verwerving van ondersteuning bij de verdere ontwikkeling. 'Netwerken moeten partij worden in het bepalen van de ondersteuning die nodig is. Zij moeten als het ware als afnemers van diensten professionaliseren. De huidige praktijk schiet daarin ernstig tekort', aldus Ad Standaart.

Veel belangstelling voor vervolgonderzoek

Het aantal netwerken dat belangstelling heeft naar de vervolgfase van het project stijgt. Veel netwerken hebben vragen en behoefte aan een professionaliseringslag. Eerder schreven zich 13 netwerken in voor deelname aan het project. Daarnaast is er een groeiend aantal netwerken dat geïnteresseerd blijkt. Binnenkort worden voor hen speciale informatiebijeenkomsten georganiseerd. Daarnaast vinden er gesprekken met individuele netwerken plaats over hun lokale situatie en de mogelijkheden tot verbetering.

Contact

Meer weten over dit project? Op www.palliatief.nl is een dossier 'Multidisciplinaire Begeleidingsteams' aangemaakt. Hier is informatie te vinden over de achtergronden van het project, het Programma van Eisen, de pilotregio's, eerder uitgebrachte nieuwsbrieven, het onderzoek en links naar andere websites. Voor meer informatie naar aanleiding van deze nieuwsbrief kan ook contact worden opgenomen met Bureau Obelon (www.obelon.nl). Bel 010-4127977 of mail naar info@obelon.nl.

Algemene projectinformatie - Onderzoek en ontwikkeling palliatieve netwerken

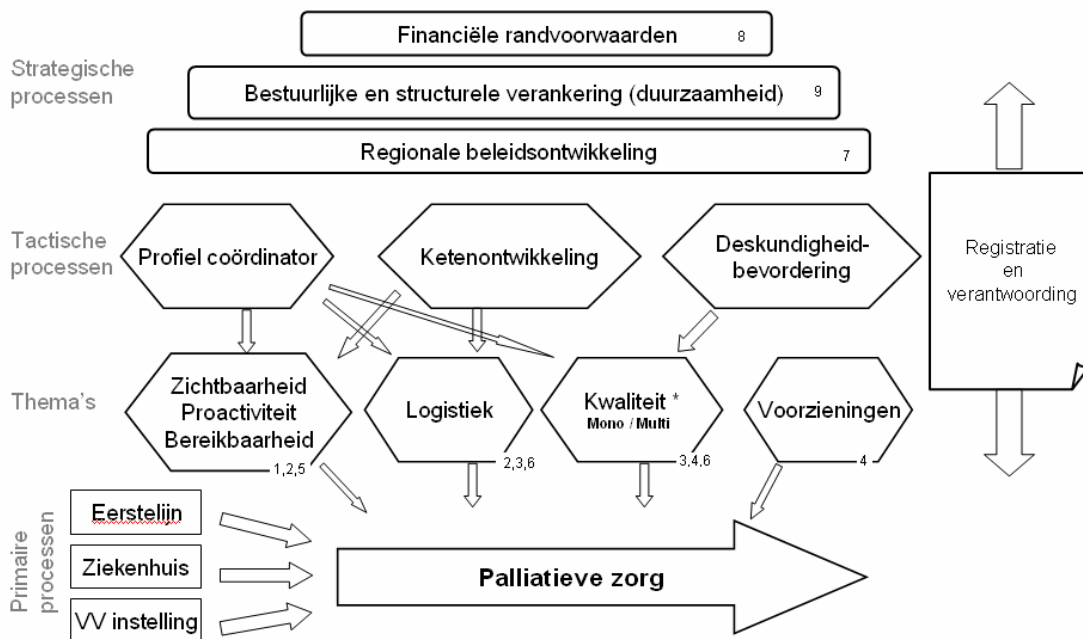
Begin dit jaar ging het project 'Onderzoek en ontwikkeling palliatieve netwerken' van start. Na een lange aanloopfase zijn onderzoekers van Bureau Obelon, iBMG in samenwerking met het UMC St. Radboud Nijmegen, begonnen met de onderzoeksmatige ondersteuning van netwerken palliatieve zorg in Nederland.

Het initiatief volgt de wens van netwerken om meer van elkaars ervaringen te profiteren en zich in een gezamenlijke richting te ontwikkelen. Een initiatiefgroep van netwerkcoördinatoren, Agora, de LVG en externe deskundigen hebben een Programma van Eisen (PvE) ontwikkeld dat aan het project richting geeft. Het PvE geeft weer waar netwerken palliatieve zorg in hun werkgebied aan moeten werken om bij te dragen aan de kwaliteit van de zorg. De 'eisen' geven richting, maar lenen zich zelf ook voor bijstelling en verdere ontwikkeling. Het doel van het project is tweeledig: onderzoek naar en ontwikkeling van de palliatieve netwerken in Nederland.

Voor de eerste fase werden er drie netwerken geselecteerd: Netwerk Nieuwe Waterweg Noord, Netwerk Salland, Netwerk Utrecht Noord West. De selectie vond plaats op basis van uitgebreide vragenlijsten die door netwerken werden ingevuld. De selectiecriteria werden vooral ontleend aan het PvE. Het onderzoek van de netwerken vindt aan de hand van een conceptueel model plaats dat gerelateerd is aan het PvE.

Conceptueel Model

Bij het onderzoek van de netwerken wordt gebruik gemaakt van onderstaand model. Als getoond in de legenda is het PvE gerelateerd aan de diverse thema's en processen.

Legenda: Programma van Eisen

1. Pro-activiteit
2. Bereikbaarheid
3. Integrale zorg
4. Zorg die de normen en waarden van de patiënt centraal stelt
5. Ondersteuning die zichtbaar en bekend is binnen de reguliere zorg
6. Ondersteuning vanuit meerdere rollen
7. Voldoende landelijke overeenstemming in vorm om professionele ontwikkeling en duidelijkheid voor de patiënt en hulpverlener mogelijk te maken
8. Een eenduidige, structurele financiering (integraal bekostigd)
9. Een onafhankelijk gepositioneerde bestuurlijke vorm met in de samenstelling een goede verbinding met huisartsen